

תכנית התערבות לשילוב תלמידים עם לקויות למידה מורכבות במסגרת שיעורי השל"ח בבית ספר רגיל

מנחה: ד"ר היידי פלביאן

האמצעי להובלת השינוי:

האמצעי הינו שילוב במסגרת פרויקט של"ח, באמצעותו למדו את מהות התחום, נפגשו ויצאו יחדיו לפעילויות משותפות ולטוילים. במקביל למפגשים, המחנכות עברו תהליך חינוכי הכולל חשיפת התלמידים לשונה בחברה תוך מתן דגש לפיתוח מיומנויות חברתיות, ניהול שיח, סגור עצמי ועוד.

מגישה: מור קנדי

מתודולוגיה:

אוכלוסיית הפרויקט:
 • 12 תלמידים מכיתה ט' (תלת גילאית) הלומדים בבית ספר לחינוך מיוחד במרכז הארץ (לקויות למידה מורכבות)
 • 40 תלמידים הלומדים בכיתה ט' בבית ספר ממלכתי רגיל.
 • צוותי הכיתות.
 כלי ההתערבות:
 מחקר פעולה- המידע נאסף ע"י תיעוד המפגשים ושיחות עם הצוותים.

פרויקט יישומי- תואר שני

נושא ומטרת העבודה:

תלמידים הלומדים במסגרות חינוך מיוחד זקוקים למסגרת שילוב מיטבית אשר תחשוף אותם לחברת בני גילם.
 מטרת הפרויקט - פיתוח מיומנויות חברתיות הכוללות שיח ואיתור תחומי עניין משותפים ומתן דגש לקבלת האחר באופן הדדי.

מסגרת התיאורטית:

יש להתייחס לאנשים עם צרכים מיוחדים כאל חלק בלתי נפרד מהחברה, לשלבם בקהילה וליצור תכניות משלבות אשר משמעותיות והכרחיות עבורם (קליבנסקי, 2009). השילוב בפעילויות קהילתיות מועיל לכלל השותפים. מחד, בקרב האוכלוסייה הרגילה: חשיפה, פיתוח סובלנות, הקשבה, הכלה והתחשבות. מאידך, בקרב האוכלוסייה עם הצרכים המיוחדים: העלאת הדימוי העצמי והביטחון ופיתוח המיומנויות החברתיות (לאבוי, 2005).

הליך התכנית:

היכרות עם הכיתה המשלבת והסבר על אוכלוסיית הכיתה המשולבת.

פעילות ראשונה משותפת בבית ספר לחינוך מיוחד

טיול לירקון

פעילות חנוכה בבית הספר הרגיל

פעילות ט"ו ותרומה לקהילה בבית ספר לחינוך מיוחד

יום שיא מחוזי בפארק אפק

מפגש סיכום ופרידה בבית הספר הרגיל

ממצאים:

הכיתה המשולבת- עם התקדמות המפגשים, מרבית התלמידים מהכיתה המשולבת העמיקו את שיחותיהם עם תלמידים מהכיתה המשלבת, הכירו יותר תלמידים וזכרו את שמותיהם ופעילויות שביצעו ביחד איתם. במהלך המפגשים, התלמידים המשולבים הפנימו מהי ההתנהגות המותאמת.

הכיתה המשולבת- במהלך המפגשים התלמידים מהכיתה המשולבת התחברו לתלמידים המשולבים ויצרו שיח עימם על תחומי עניין משותפים. לחלקם היה קשה לקחת חלק בפרויקט. ניתן היה לראות כיצד השתנה היחס של התלמידים מרחמים ליחס שיווני, תוך כדי הכלת קשייהם.

התנהגות ארגונית- פרויקט זה קיבל תמיכה רבה- הן מההורים והן מצוותי ההנהלה של בתי הספר. שיתוף הפעולה בין הצוותים היה מיטבי ותרם להצלחת הפרויקט. תכנית המפגשים התייחסה גם למהות שיעורי של"ח והפעילויות הותאמו לשתי הכיתות.

דיון ותובנות:

הפרויקט הוביל לפתיחות מחשבתית בקרב הכיתה המשולבת והגביר את המודעות שלהם לאנשים עם צרכים מיוחדים. הכיתה המשולבת פיתחה את יכולת השיח שלה ולמדה מהי התנהגות מותאמת. עם זאת, גודלה של הכיתה המשולבת ובעיות התנהגות של חלק מהתלמידים בה גרמה לחוסר שיתוף פעולה בפרויקט. בעתיד, יש מקום לבחור כיתה משולבת בעלת מספר תלמידים קטן יותר כך שיהיה יחס מיטבי. הפרויקט העצים את תחושת תלמידי שתי הכיתות שהרגישו שהשתתפות בפרויקט זה הינו בגדר זכייה.

המסקנות מן תכנית ההתערבות יושמו כבר בשנת הלימודים הנוכחית, תשע"ז.

למידע נוסף: